

Integrace dětí z dětských domovů do společnosti

Co potřebují k tomu, aby nespadly na dno společnosti? Jaké mají představy a jaká je realita?

Červen 2015

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Pozadí projektu

Jedním z dlouhodobých problémů v sociální oblasti je **nedostatečná integrace dětí z dětských domovů do reálného života. V současné době neexistuje!!! jednotná koncepce, která by se touto problematikou zabývala a pomáhala tak dětem, aby zvládly velmi těžký přechod.**

Důležitým aktérem celého procesu jsou **vychovatelky v domovech**, které však v současné době **nemají dostatek prostoru na přípravu dětí na odchod do reálného života a nemají to ani v popisu práce.**

Cílem projektu je **zmapovat současnou situaci po odchodu a potřeby dětí tak, aby tento výzkum sloužil jako podklad pro nastavení účinné koncepce a strategie spojené s úspěšným začleněním dětí z domovů do společnosti.**

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Projekt byl realizován ve dvou fázích

Ty se navzájem doplňují a tvoří **komplexní zprávu o současné situaci dětí, které odcházejí z dětských domovů.**

Kvalitativní část

Letní dům realizoval **27 hloubkových individuálních rozhovorů s těmi, kteří již vyšli z dětského domova a byli nuceni vrátit se do systému s žádostí o pomoc poté, co jim odchod z dětského domova příliš nevyšel.**

Kvantitativní část

Byla realizována na **základě výsledků individuálních rozhovorů.** Dotázáno bylo **102 dětí, které mají maximálně rok před opuštěním domova.**

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

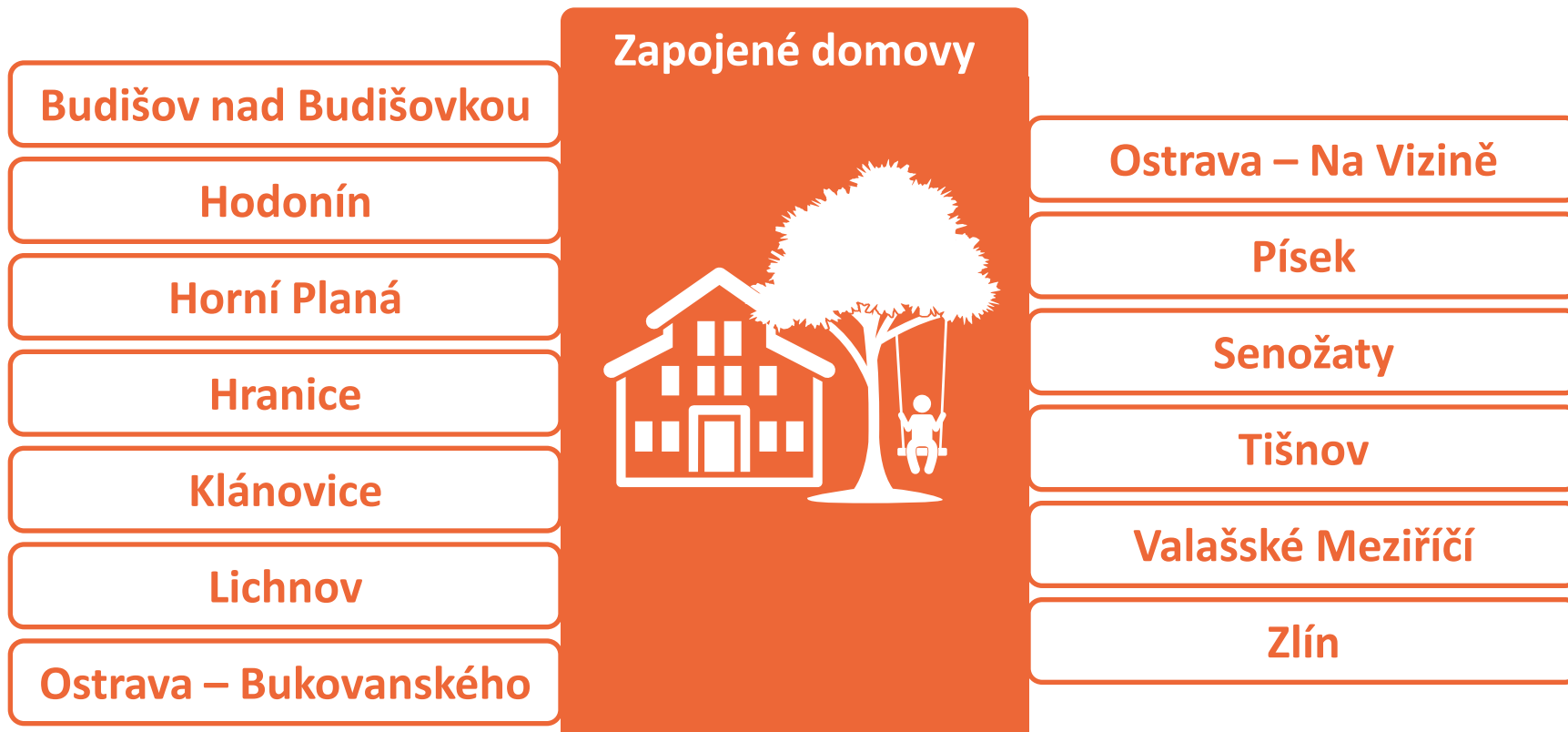

Realizátor průzkumu

Domovy zapojené do kvantitativní části

Sběr dat pro kvantitativní část byl uskutečněn celkem ve 13 dětských domovech.

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Individuální rozhovory předcházely kvantitativní části především z důvodu získání relevantních informací o klíčových potřebách v momentě odchodu.

Na základě poznatků z 27 individuálních rozhovorů tak byl utvořen dotazník pro kvantitativní část, který měl za úkol pokrýt především otázky spojené s aktuálními potřebami a situací dětí.

Po zjištění aktuálního stavu dětí by měly být zahájeny praktické kroky na základě doporučení vycházejícího z obou částí výzkumu. Především by měla být vytvořena metodika, která bude jasně definovat řešení potřeb dané cílové skupiny.

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Metoda sběru

Individuální hloubkové rozhovory

Cílová skupina

Lidé, kteří měli 1-6 let po odchodu z dětského domova

Velikost vzorku

27 respondentů

Termín sběru dat

Květen 2012 – říjen 2013

Výzkumný nástroj

Strukturovaný rozhovor v délce cca 1 hod. nad časovou osou událostí od odchodu z dětského domova

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Metoda sběru

CAPI (Computer-assisted personal-interviewing)

Cílová skupina

Děti z dětských domovů, které mají maximálně rok před odchodem

Velikost vzorku

102 dětí

Termín sběru dat

Květen 2015

Výzkumný nástroj

Standardizovaný dotazník o délce 20 minut

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Klíčová zjištění

Na základě výsledků obou částí výzkumu byly identifikovány hlavní problémy, které v současné době komplikují situaci dětem opouštějícím dětské domovy.

Tyto problémy jsou viditelné napříč všemi aspekty, které jsou rozpracovány v této zprávě.

Vztahy

Děti v domovech jsou příliš silně fixovány na vychovatelky

Tento fakt se stává problémem ve chvíli, kdy děti opustí domov a z jejich života se vychovatelky vytratí

Nedostatek informací

Často chybí dětem při odchodu praktické informace pro život (zařizování na úřadech apod.)

Navíc děti zpravidla neznají pomoc neziskových organizací (pravděpodobně i zde jim info chybí), které ji přitom potřebným poskytují velmi často

Nedostatky v systému

Děti v domovech jsou systematicky znevýhodněny, a to především v oblasti vzdělávání

Oproti běžné populaci končí většina dětí na oborech s výučním listem, což omezuje jejich uplatnění na trhu práce

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Potřeby a jejich naplnění

A photograph showing two hands holding several interlocking puzzle pieces in various colors (red, green, yellow, blue). The puzzle pieces are arranged in a circular pattern, with the hands positioned on the left and right sides, holding the pieces together. The background is a plain, light color.

Jaké jsou uvědomované potřeby dětí, které mají těsně před odchodem z dětského domova?

Uvědomované potřeby před opuštěním domova

57 %

dětí tvrdí, že mají představu o tom, jak bude vypadat jejich první rok po opuštění domova

Nejčastěji uváděnou potřebou v tomto období je **nalezení práce**, které uvedlo **59 %** dětí.

Potřebu **najít si bydlení** pociťuje **41 %** a **dodělání školy** zmiňuje **28 %** dětí.

O možnostech **dalšího studia** uvažuje pouze **11 %** dětí.

! **Uvědomované potřeby dětí jsou však v této chvíli na velmi obecné a rozostřené úrovni.**

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Dvě pětiny dětí zatím nemají žádné záložní plány pro případ, že by jejich zamýšlený cíl ztroskotal.

V případě, že děti záložní plán mají, nejčastěji zmiňují **nalezení práce** (za předpokladu, že to není jejich primární cíl).

Absence plánu „B“ může představovat důvod, proč se daný jedinec ocitne po krachu primárního plánu v bezvýchodné situaci (drogy, bezdomovectví).

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

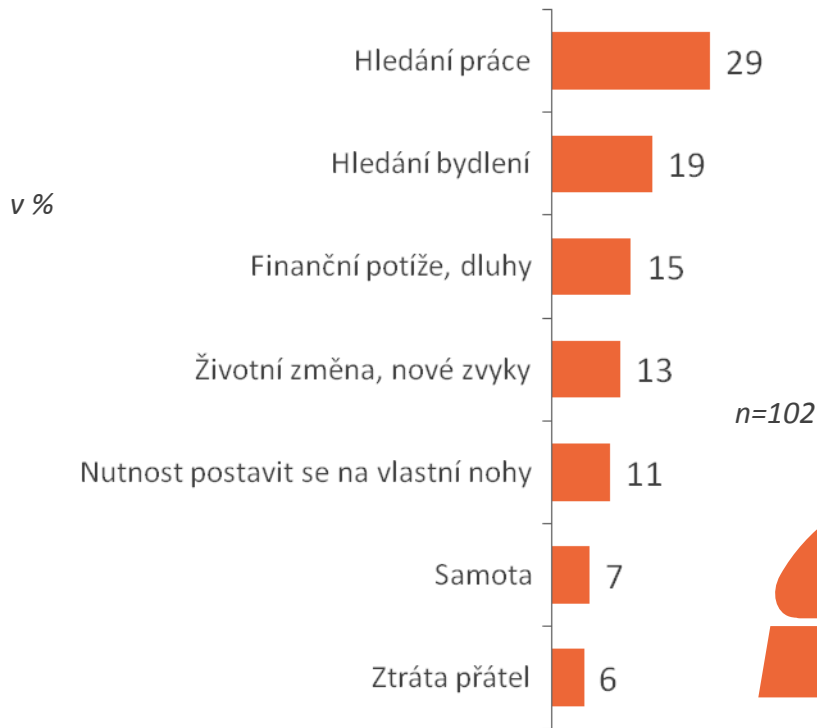
Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Nejčastější obavy

**Žádnou obavu
nepociťuje 19 % dětí.
Dalších 14 % své obavy
není schopno
pojmenovat.**

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

A photograph of railway tracks receding into the distance, flanked by green trees. The image is heavily blurred to create a sense of rapid motion. A semi-transparent grey horizontal band is centered over the tracks, containing white text.

Jaké byly reálné potřeby těch, kteří domov opustili?

Na základě dat z individuálních rozhovorů byly identifikovány potřeby, které jednotliví respondenti měli ve chvíli, kdy opustili dětský domov.

93 % bydlení

89 % zařízení práce

81 % finance

81 % plánování odchodu

78 % zařizování s úřady

56 % vztahy

33 % vzdělání

19 % samostatnost a svoboda

15 % dostupné sociálně-právní služby (informovanost)

11 % praktické dovednosti

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Naplnění potřeb

V rámci rozhovorů bylo identifikováno také několik základních intervencí, které hrály důležitou roli při naplňování jednotlivých potřeb.

- 1) **Systémové formální státní** (OSPOD, dětský domov, kurátor)
- 2) **Systémové formální nestátní** (neziskové organizace, domy na půl cesty)
- 3) **Systémové neformální** (pěstounské, adoptivní, hostitelské rodiny)
- 4) **Nesystémové formální** (pomoc od pracovníka DD)
- 5) **Nesystémové neformální** (rodina)
- 6) **Nesystémové neformální** (ostatní - přátelé, známí)

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Zastoupení jednotlivých typů intervencí

Jednotlivé intervence hrají při naplňování konkrétních potřeb různé role a také jsou různě zastoupeny.

32 % potřeb bylo pokryto **systemovými formálními nestátními institucemi (domy na půl cesty, neziskové nestátní organizace..)**

23 % potřeb bylo pokryto **nesystemovými neformálními intervencemi (přátelé, známí..)**

20 % potřeb bylo pokryto **systemovými formálními státními institucemi (Dětské domovy, OSPOD..)**

15 % potřeb bylo pokryto **systemovými neformálními institucemi (rodina..)**

7 % potřeb bylo pokryto **nesystemovými formálními institucemi (teta z DD..)**

3 % potřeb bylo pokryto **systemovými neformálními institucemi (pěstouni, hostitelé..)**

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Představy dětí o tom, kdo jim v životě poskytne oporu, se přitom často rozcházejí s realitou...

Potřebují-li děti s něčím pomoci, obrací se zpravidla na vychovatelky v domovech. Silná fixace na ně může být po opuštění domova velkým problémem.

Potřeby v detailu

Bydlení

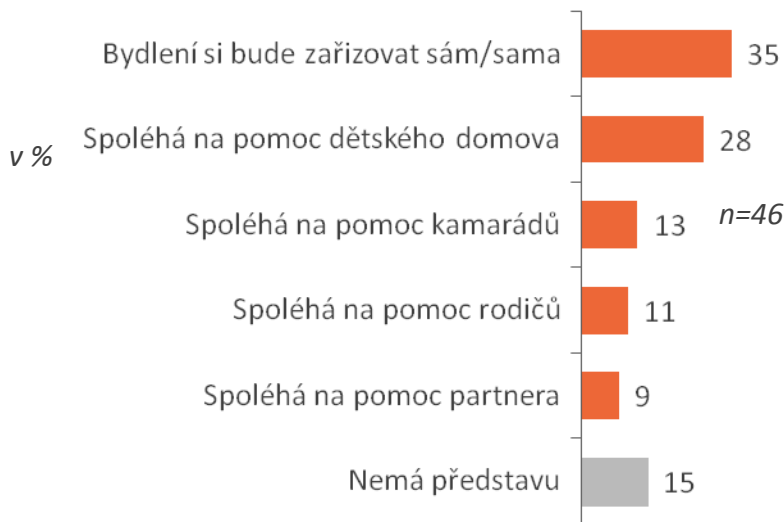
Jak to vidí děti před odchodem?

Děti bez zařízeného bydlení

45 % dětí tvrdí, že zatím neví, kde bude po opuštění domova bydlet.

Zařizování bydlení

Hledání bydlení

O pomoci některé z neziskových organizací při zařizování bydlení v současnosti nepřemýšlí nikdo z dětí před odchodem.

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

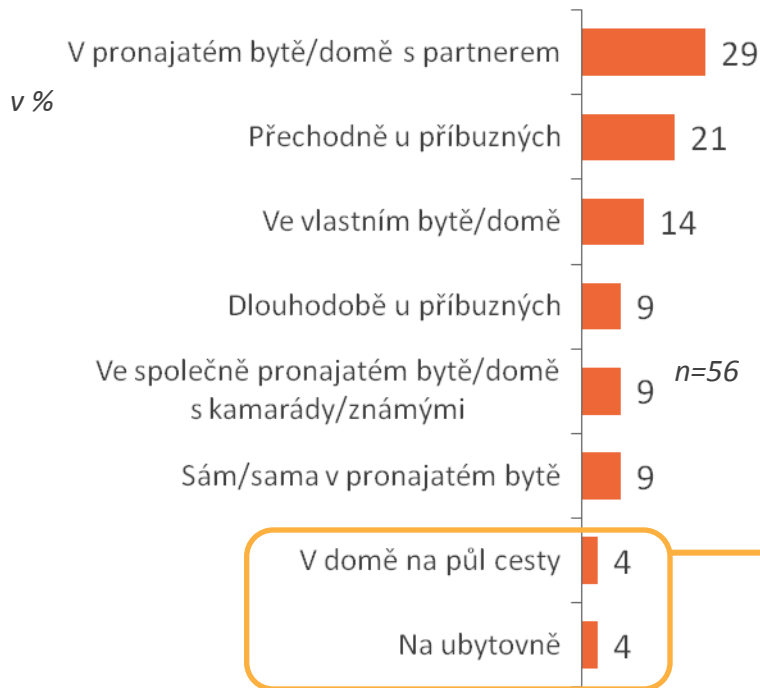

Děti se zařízeným bydlením

55 % dětí tvrdí, že ví, kde budou bydlet ve chvíli, kdy opustí dětský domov.

Plánované bydlení

Přestože si ubytování v domě na půl cesty či na ubytovně před odchodem z domova připouští málokdo z dětí, **reálně tyto situace po krachu původně naplánovaného bydlení nejsou výjimkou.**

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

U většiny lidí se po odchodu z DD objevovala potřeba spojená se **sehnáním levného, podporovaného či krizového bydlení.**

Pomoc přátel spočívala především v tom, že poskytl **informace o bydlení.** Často tímto bydlením byly domy na půl cesty.

Ve třetině případů bylo **nutné využít pomoci neziskových organizací či domů na půl cesty.** Z rozhovorů s dětmi v domovech před odchodem však nevyplývá, že s touto variantou počítají.

„Putovala jsem k různým rodinám, kde mě vzali, někde třeba na týden, někde měli děti, se kterými jsem jim pomáhala za jídlo a spánek...“

Mahulena

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

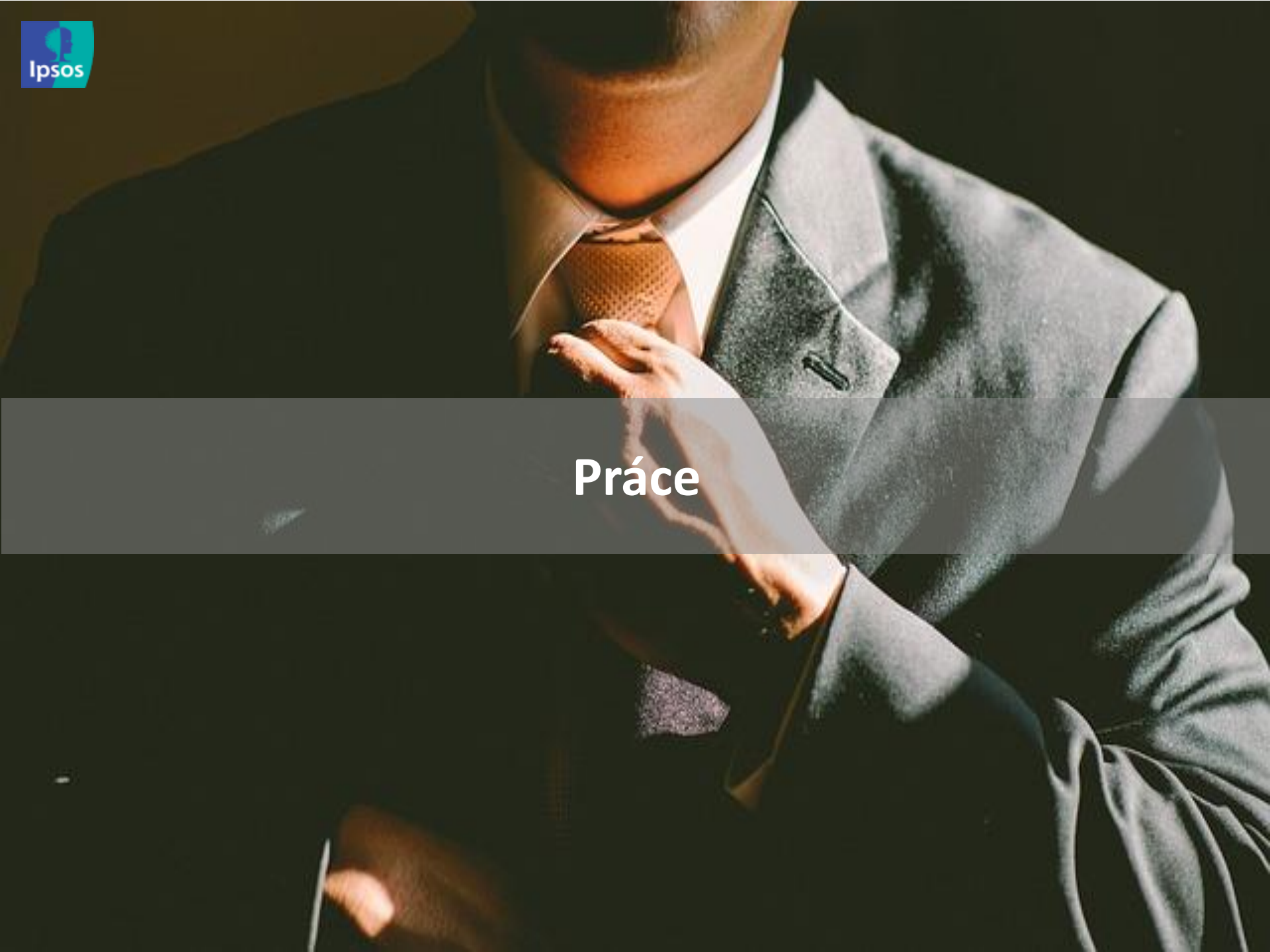

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

A close-up photograph of a man in a dark suit, white shirt, and patterned tie. He is adjusting his tie with his right hand. The lighting is dramatic, highlighting the textures of the fabric and the man's hand.

Práce

48 % dětí tvrdí, že **mají již vybranou práci**, kam nastoupí po odchodu z domova. **Čtyři pětiny** z nich pak tvrdí, že je to **práce v oboru**, který studují. V **88 %** se přitom jedná o **manuální práci**.

A ostatní...?

48 %

Kde plánují hledat?

n=102

děti plánuje hledat práci

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Potřeba **sehnat si práci** byla přítomná u **9 z 10** respondentů.

Polovina dětí před odchodem si plánuje hledat práci **přes kamarády a známé.**

Je to dobrá strategie?

Reálně totiž i v tomto případě 3x úspěšněji než přátelé či známí působí **domy na půl cesty** či **neziskové organizace.**

„Tam jsem sice sehnal práci načerno, ale nevěděl jsem, že to jsou Ukrajinci, a že podělávaj...“

René

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Peníze

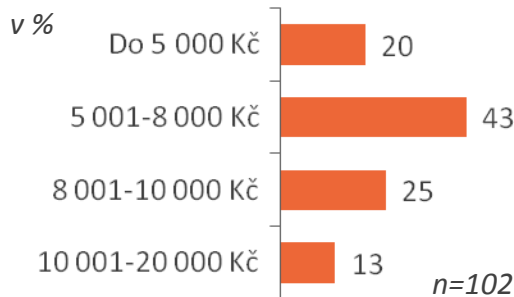
Představy o měsíčních nákladech

Pouze **13 %** dětí uvedlo, že má na dobu opuštění domova **našetřené peníze**.

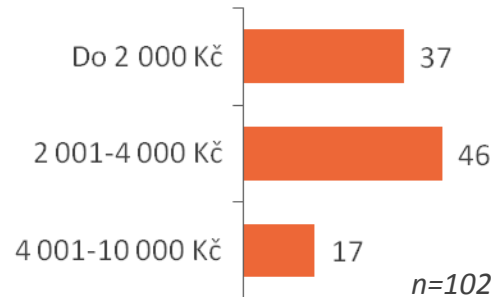
Často se liší představa o tom, jaké jsou **průměrné měsíční náklady na jednotlivé položky**.

Kolik stojí měsíčně...?

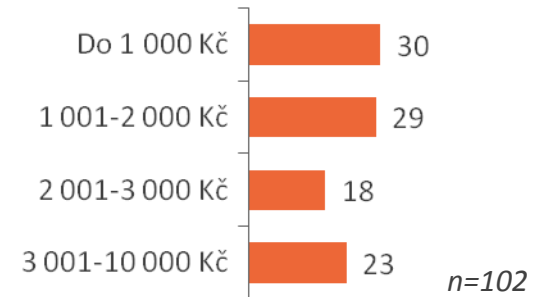
Bydlení

Strava

Oblečení

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

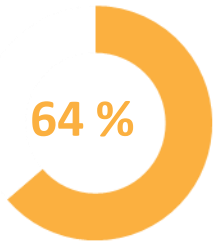

Realizátor průzkumu

Důležitým předpokladem pro úspěšné začlenění do společnosti je **finanční gramotnost**. Ta však může být, i vzhledem k vzdělanostnímu profilu dětí v domovech, **spíše slabší**.

dětí uvedlo, že ví, jaký je **rozdíl mezi čistou a hrubou mzdou**. Pouze **35 %** z nich však **dokázalo správně uvést, co tento rozdíl představuje**.

v %

Jaké položky představují tento rozdíl?

Daň z příjmu
Sociální pojištění
Zdravotní pojištění

n=65

36 % dětí zvládlo vysvětlit, co je to **úroková sazba**. **34 %** řeklo, že ví, ale nezvládlo to vysvětlit. **29 %** dětí **neví**, co je to **úroková sazba**.

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Častým tématem pro lidi, kteří opustili domov, byly **sociální dávky**. Rady ohledně praktického získání této pomoci často poskytovaly až **neziskové organizace**.

Pro mnoho lidí byl **problém jak hospodařit s penězi**. To souvisí i s faktem, že **děti v domově** leckdy **nemají přesnou představu o měsíčních nákladech** na jednotlivé položky.

V této oblasti byla velmi důležitá podpora systémových formálních intervencí.

Dětské domovy poskytovaly **výstupní dary**, další pomoc organizovaly **neziskové organizace** či **nadace**.

„A na těch kurzech nám řekli, ať si představíme, že máme deset tisíc a co si za ně koupíme...jak my jsme to mohli vědět...všechno jsme fasovali v děcáku“

Sebastián

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

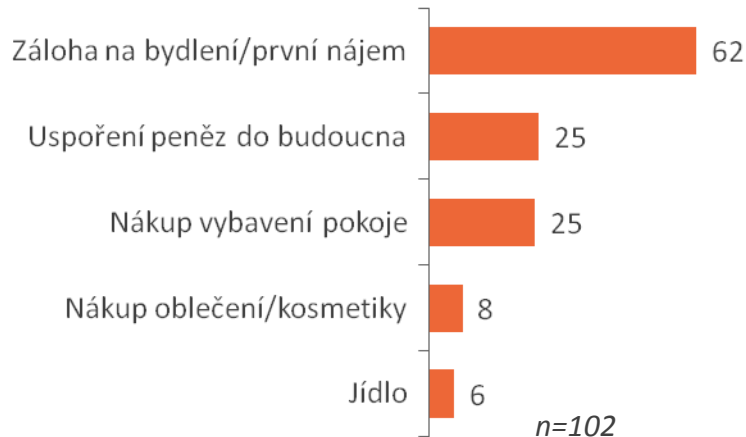

Příprava na odchod

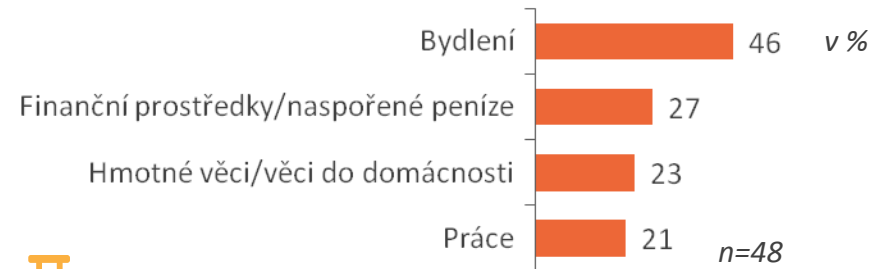

47 % dětí má něco zařízeno na dobu, kdy opustí domov.

Co by si děti pořídily v situaci, že by při odchodu z domova dostaly 20 000 Kč?

Co mají zařízeno?

Praktické informace a rady

Pokud už se děti na někoho obrátí o **radu, informace či doporučení**, jedná se především o **kamarády, vychovatelky či někoho z rodiny**.

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Nejčastější potřebou v rámci přípravy na odchod byla **asistence a doprovod** při odchodu.

Velkou roli v naplňování potřeb hrály **neziskové organizace** a **domy na půl cesty**.

Ve třetině případů byla přítomna **potřeba plánu odchodu**.

Intervence od **rodiny** přicházely pouze u **desetiny lidí**.

Často také chyběla **lepší příprava na odchod**. Přestože je velká část dětí, která je vybavena hmotnými věcmi či penězi, v reálu jim **chybí spoustu informací o světě mimo domov**.

„To je strašný! To je haluz! Já na to vzpomínal hodněkrát. To nikdy nepochopíte, slečno, to byste musela zažít...“

René (o momentu odchodu z domova)

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

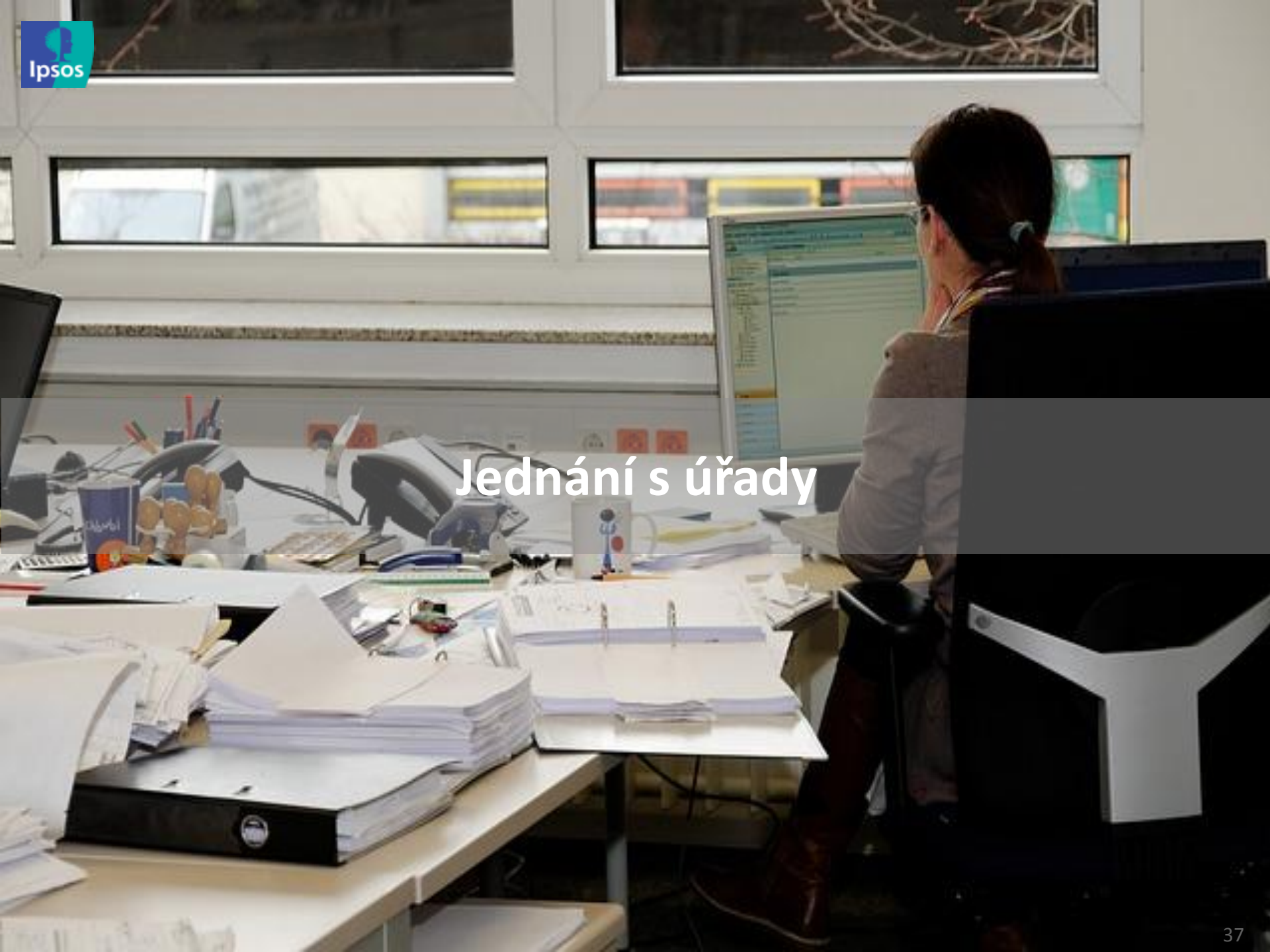

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Jednání s úřady

Po opuštění domova přicházejí situace, kdy je nutné na vlastní pěst **jednat s úřady** a zařizovat některé **formální záležitosti**.

Znalost jednotlivých institucí či organizací, které se základní orientací v systému mohou nějak pomoci, je různá.

Kolik z dětí před odchodem zvládne vysvětlit následující pojmy?

Úřad práce – 81 %

Dům na půl cesty – 63 %

Zdravotní pojištění – 39 %

Sociální bydlení – 36 %

Sociální pojištění – 12 %

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Dvě třetiny dotázaných potřebovaly po odchodu z domova určitou formu sociálního poradenství.

Nechyběly ani potřeby spojené s **vyřízením dokladů** či **zařízením doktora**.

Potřeby spojené s vyřízením konkrétních požadavků na úřadech byly často pokryty **pomocí neziskových organizací či domů na půl cesty**.

„Tam jde o ty papíry třeba, nebo co si kde můžem vyřídit. Prostě jsem se nic tak nějak nedozvěděl...“

Sebastián

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

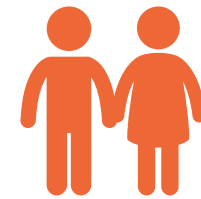

Realizátor průzkumu

The background of the slide features a photograph of a family walking on a sandy beach. The scene is captured from a low angle, showing the long, dark shadows of the family members cast onto the sand. The family consists of a man, a woman, and a child, all walking away from the camera. The shadows are sharp and dark, contrasting with the light-colored sand. A semi-transparent grey horizontal band is overlaid across the middle of the image, containing the word 'Vztahy' in white text.

Vztahy

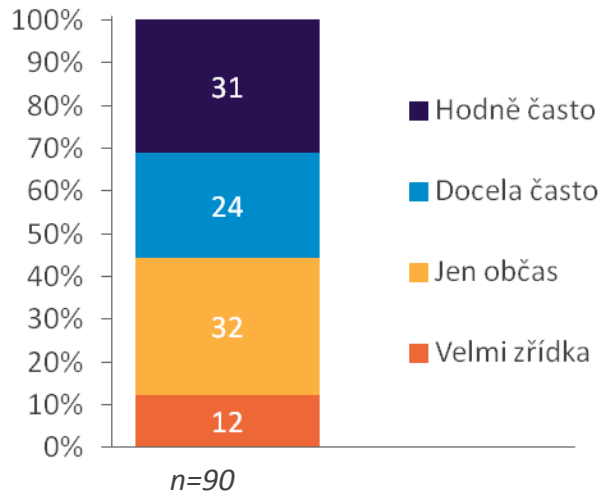
Vztahy s rodinou

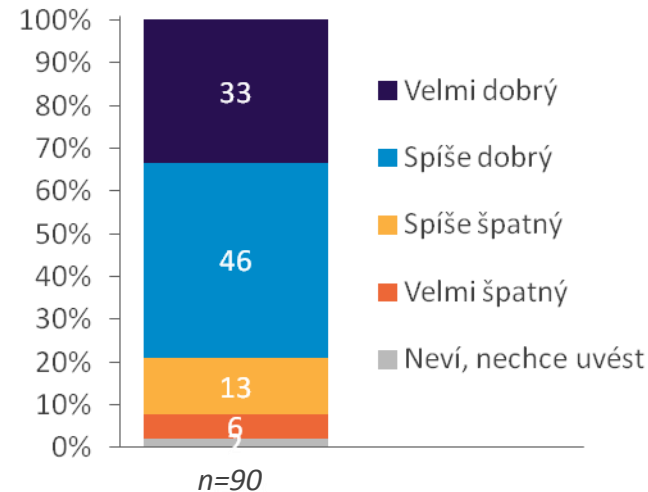
děti se stýká s někým z rodinných příslušníků

Frekvence kontaktů

Vztah s rodinou

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

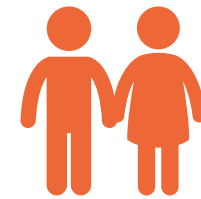

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

58 % dětí se pravidelně stýká se svým sociálním pracovníkem

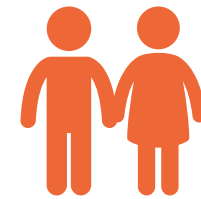

Téměř polovina z nich považuje tato setkání za užitečná a zároveň tvrdí, že mají se sociálním pracovníkem **dobrý vztah**.

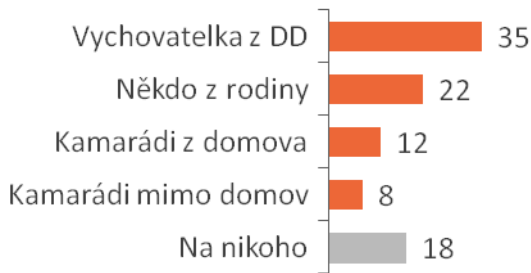
41 % dětí tvrdí, že nemá žádný zvláštní vztah se sociálním pracovníkem.

Na koho by ses obrátil/a, pokud bys potřeboval/a poradit s...

Šikana

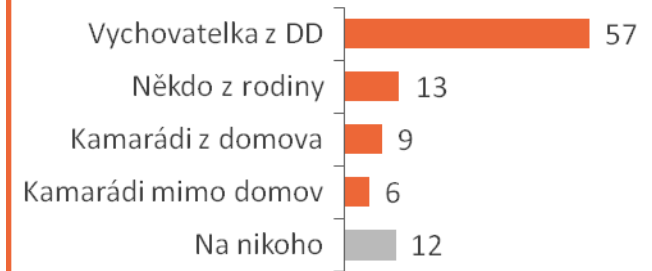
Další studium, kurz

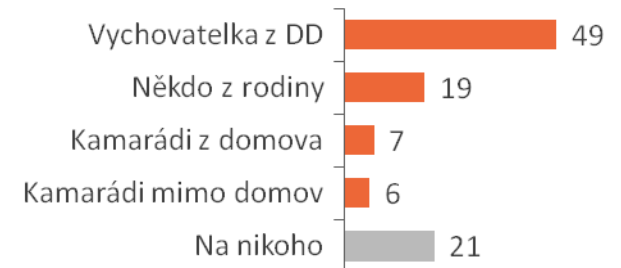
U všech problémů se ukazuje především **velká důvěra k vychovatelkám z DD. Reálně však tento vztah po odchodu z domova v naprosté většině případů končí.**

Problémy ve škole

Výběr školy, práce

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

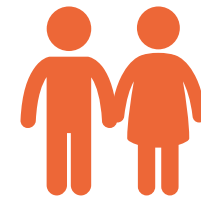
Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Na koho by ses obrátil/a, pokud bys potřeboval/a poradit s...

Pracovní smlouva

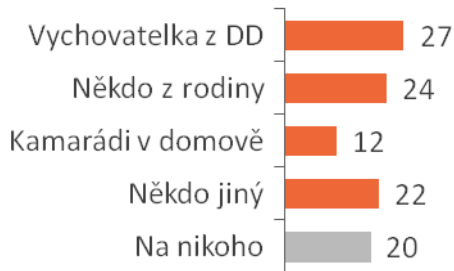
Na druhém místě je příklon k rodině

Často by také děti řešily problémy samy

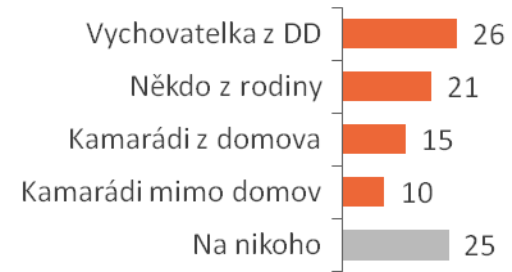
Jiná smlouva (byt)

Alkohol, drogy

Sexuální život

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

Zadavatel průzkumu

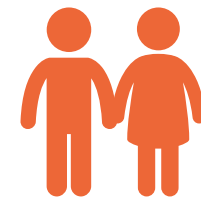
Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

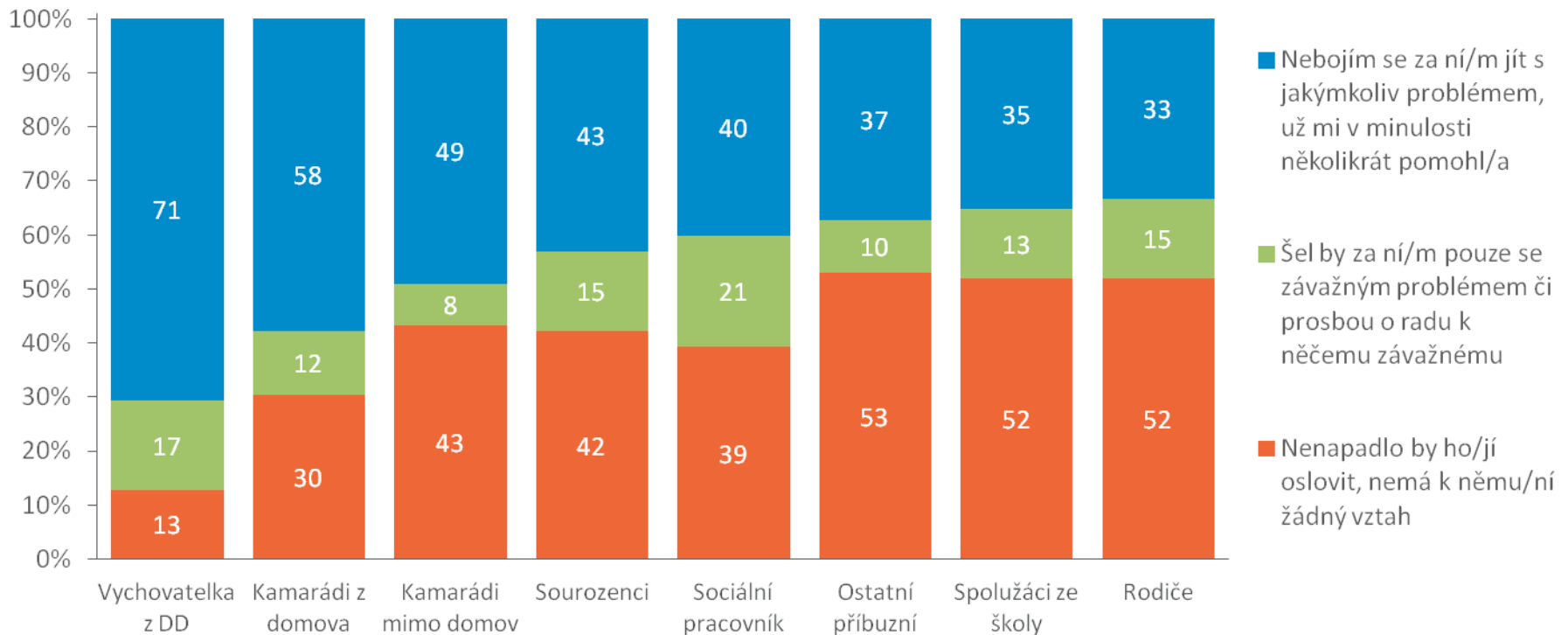
NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Důvěra

Nejčastěji by se děti svěřovaly **vychovatelkám a kamarádům**. Naopak jako velkou oporu necítí **rodiče, spolužáky ze školy a ostatní příbuzné**.

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

Zadavatel průzkumu

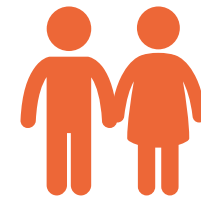
Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

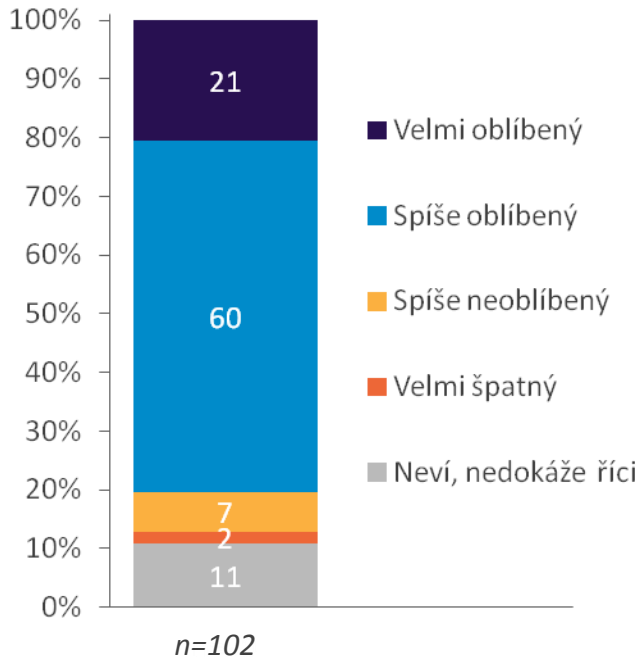
NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

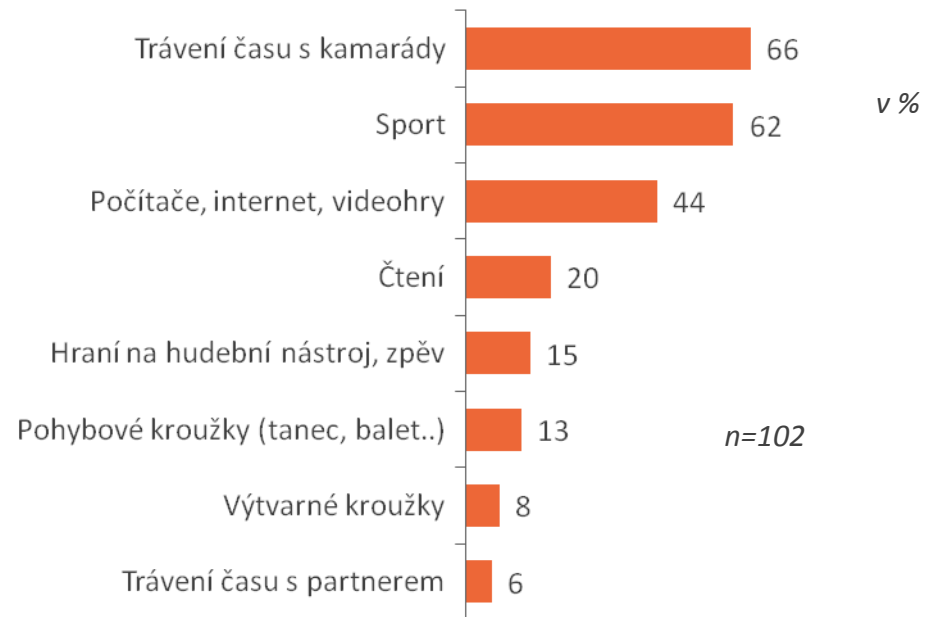

4 z 5 dětí mají pocit, že jsou v kolektivu kamarádů **oblíbené**.

Vnímaná oblíbenost v kolektivu

Aktivity ve volném čase

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

Zadavatel průzkumu

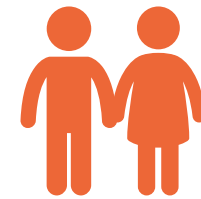
Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Oproti ostatním potřebám, **intervence** v rámci vztahů přicházely především ze strany **rodiny a přátel**.

V pětině případů byla přítomna **potřeba znovunavázat kontakt** s rodinou.

V rámci této potřeby byly také **nadprůměrně často** poskytovány intervence od **vychovatelek z DD**.

Tento fakt podporuje tvrzení o velké **závislosti dětí na vychovatelkách** v domově, které často považují za nejbližší osobu. To se stává **problémem po opuštění domova a přerušení vztahu**.

„Třeba mít někoho, komu se dá věřit, kdo má nějaký zkušenosti a kdo je s Vámi sdílí.. Takový člověk by fakt pomohl..“

Metoděj

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

Zadavatel průzkumu

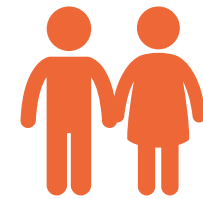
Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Sociální pracovník

Přestože si většina respondentů pamatovala setkávání se svým sociálním pracovníkem, **polovina** z nich tato **setkávání označila za zbytečná**, přičemž **nerozuměli jejich smyslu**.

Necelé **dvě třetiny** respondentů uvedly, že **sociální pracovník nehrál žádnou roli v momentu odchodu**.

Přestože tedy děti v domovech **byly tímto pracovníkem navštěvovány**, často zpětně uvedly, že **nevidí žádný smysl v těchto návštěvách**.

„Pro mě to jsou jenom falešný lidi, který prostě tam seděj jenom kvůli tomu, že za to maj peníze...“

Rudolfína (o kurátorce)

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

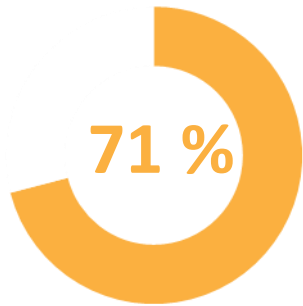

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

děti uvedlo, že bude mít po dodělení školy
výuční list

Celkové procento absolventů v populaci s **výučním listem** za rok 2014 bylo **29 %**.

40 % dětí jejich plánované dosažené vzdělání **nevyhovuje**. **57 %** plánuje pokračovat **dalším vzděláváním či rekvalifikačními kurzy**.

Nejčastěji studovanými obory jsou **kuchař/číšník, zedník, prodavač či ošetřovatel**.

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Pokud už po odchodu byla potřeba studovat, většinou se jednalo o **dokončení aktuální školy**.

Potřeba **dalšího/navazujícího studia** byla přítomna pouze u **1/10 dětí**, které opustily DD.

Přestože tedy **více než polovina** dětí před odchodem **plánuje studovat dále**, reálně tato potřeba po odchodu již **často není pocítována**.

Absenci této potřeby podporuje i fakt, že děti často končí s **výučním listem** a nemají příliš velkou perspektivu k dalšímu vzdělání.

„Co bych potřeboval? Maturitu bych potřeboval mít udělanou a dobrou práci v sociálních službách.“

René

Průzkum je realizován díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Rizikové momenty

V roce **2011** byla na cílové skupině dětí ve věku 16 let **uskutečněna studie ESPAD** (Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách), která se zaměřovala na **užívání návykových látek**. (odkaz na studii http://www.drogy-info.cz/index.php/drogoва_situace/press_centrum/espac_2011_vysledky_za_cr_tiskova_zprava)

Na základě výsledků z tohoto výzkumu tak máme přesnější představu, jaké zastoupení mají jednotlivé návykové látky v rámci populace této cílové skupiny, přičemž lze tato data porovnat se situací v domovech.

Data z této studie ukazují, že se **významně neliší poměr uživatelů návykových látek mezi dětmi ve věku 16 let, které nevyrůstají v dětských domovech, a dětmi z domovů rok před odchodem, které představují věkově velmi podobnou skupinu.**

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Lehké drogy

40 % dětí uvedlo, že má zkušenost s užitím lehké drogy (marihuana, hašiš..).
Více než čtvrtina z nich tento typ drogy užívala opakovaně.

Tvrdé drogy

8 % dětí uvedlo, že má zkušenost s užitím tvrdé drogy (extáze, pervitin..).
Většina z nich tuto drogu zkusila **jednou**.

Z průzkumu ESPAD vyplynulo, že **42 %** 16-letých dětí **alespoň jednou v životě** zkusilo některou z **konopných látek**.

V případě **tvrdých drog** se zkušenost pohybuje v řádu **jednotek procent** (LSD 5 %, extáze 3 %, amfetaminy 2 %..)

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Lehká opilost

72 % dětí uvedlo, že se opily tak, že byly v příjemné náladě. **Polovina** z těchto dětí tento stav zažila **opakovaně**.

Těžká opilost

44 % dětí se opilo tak, že si to nepamatovaly. **Čtvrtina** z nich pak tuto zkušenost prožila **opakovaně**.

Podle výzkumu ESPAD **pilo v posledních 30 dnech alkohol 79 % dětí** ve věku 16 let. Tato zkušenost tedy také nepatří u dětí v domovech k něčemu, co by se v obecné populaci neobjevovalo.

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Kouření cigaret

80 % dětí uvedlo, že někdy **kouřily cigarety**. Tři čtvrtiny z nich pak zažily tuto zkušenost **opakovaně**.

Kurzové sázky/automaty

Zkušenost se **sázením** či **hraním na automatech** má **20 %** dětí. Více než polovina z nich tuto aktivitu prováděla pouze **jednou**.

Podle průzkumu ESPAD kouřilo alespoň jednou v životě **75 % dětí** ve věku 16 let.

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Sexuální zkušenost

Nějakou podobu **sexuální zkušenosti**, ať už si pod tímto pojmem děti představily cokoliv, uvedlo **74 % dotázaných**. 7 z 10 dětí s touto zkušeností ji pak zažilo opakovaně.

Potrat

Zkušenost s potratem uvedly **4 % dívek**.

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Přestože v rámci dětských domovů není obecně vyšší zkušenost s užíváním drog, z individuálních rozhovorů vyplynulo, že drogy byly často zlomovým momentem.

Studie ESPAD navíc ukazuje, že častěji se děti setkávají s drogami na středních odborných školách či učilištích, v rámci kterých studuje většina dětí v domovech. Procento těch, kteří se setkají s konopnými látkami na středních odborných školách či učilištích je podle této studie 55 %.

V rámci výzkumu realizovaného na dětech před odchodem z domovů, je tento poměr podobný u stejné cílové skupiny (16 let). Konkrétně pak jde o 53 % dětí, kteří mají v tomto věku zkušenost s lehkými drogami. S dosaženým vzděláním zkušenost s drogou výrazně klesá.

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

Realizátor průzkumu

Více než v polovině případů jako rizikovou situaci po odchodu respondenti uvedli **bezdomovectví**. Nenaplnění potřeby spojené s bydlením tedy představuje jeden z **nejakutnějších problémů k řešení**.

Finanční problémy, zadluženost či exekuce byly přítomny ve více než třetině případů po odchodu z dětského domova. Téměř čtvrtina dotázaných pak uvedla, že byli zapojeni do krádeží či jiné kriminální činnosti.

U několika případů došlo i k tomu, že respondenti měli v průběhu odchodu krizové momenty spojené s **prostitucí či jinou činností v rámci sexuálních služeb**.

Průzkum je realizován
díky finanční podpoře

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zadavatel průzkumu

Hlavní partner

Partner průzkumu

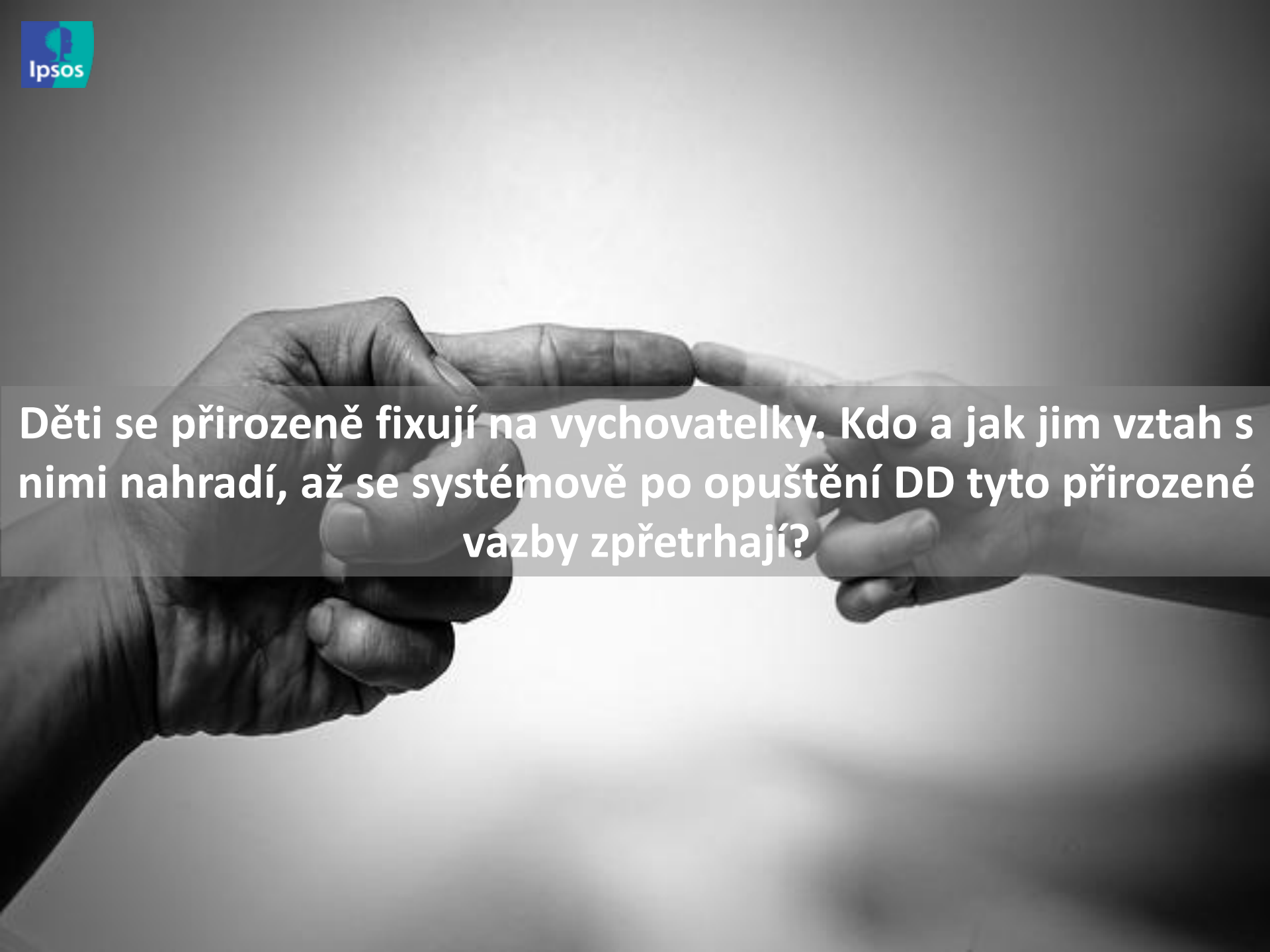
Realizátor průzkumu

Otázky k zamyšlení na závěr

Z obou částí výzkumu vyplynula důležitá zjištění, na jejichž základě byla vytipována palčivá témata a otázky. Zodpovězení těchto otázek tak zůstává stále výzvou.

Děti se přirozeně fixují na vychovatelky. Kdo a jak jim vztah s nimi nahradí, až se systémově po opuštění DD tyto přirozené vazby zpřetrhají?

**Jaká má být role sociálního pracovníka ve vztahu k dětem?
Jak dosáhnout nějakého standardu v jejich práci?**

Proč není v přípravné fázi více využíváno služeb neziskových organizací?

Proč je v dětských domovech tolik dětí, které studují obory s výučním listem?

Kontakty

Lenka Hanáková

Account Director Ipsos Public Affairs

lenka.hanakova@ipsos.com

GSM: +420 724 185 825

Michal Kormaňák

Research Executive Ipsos Public Affairs

michal.kormanak@ipsos.com

GSM: +420 739 472 302

Na Příkopě 22, Slovanský dům, 110 00 Praha 1

www.ipsos.cz

Heydukova 12, 811 06 Bratislava

www.ipsos.com

www.ipsos.sk

